

Vsem potencialnim ponudnikom

Številka: 430-400/2022/8 (1631-04)
Datum: 4. 8. 2022

Zadeva: Dodatna pojasnila v zvezi s pripravo ponudbe in sprememba razpisne dokumentacije

V zvezi z javnim naročilom za oddajo naročila blaga po odprtem postopku za vzpostavitev varne elektronske povezave med UPPD in policijo, št. 430-400/2022, objavljenim na portalu javnih naročil 14. 7. 2022, pod objavo št. JN004941/2022-B01, in v Uradnem listu Evropske unije

15. 7. 2022, pod objavo št. 2022/S 135-383342, smo prejeli pisna vprašanja potencialnih ponudnikov v zvezi s pripravo ponudbe, na katera vam v nadaljevanju podajamo dodatna pojasnila, in vam posredujemo spremembo razpisne dokumentacije, kot sledi:

1. VPRAŠANJE

Datum prejema: 1. 8. 2022 02:04

V razpisni dokumentaciji za 2. sklop je izrecno zahtevana CISCO oprema (kar se vidi npr. iz zahteve Cisco Networking Devices, Part 1" in drugih). Prosimo za potrditev, da naročnik dovoljuje skladno z zakonom tudi enakovredno opremo. Glede na to da naročnik zahteva tudi usposabljanje in podporo za CISCO, seznanjenost z CISCO opremo ne more biti ekonomsko razumen razlog. Še več, strokovnjakom s potrebnimi mrežnimi znanji, ki so potrebni za pravilno nastavitev CISCO opreme prehod na drugo opremo ne more povzročiti nobenih težav.

V interesu varnosti bi tudi pričakovali, da bi naročnik zasledoval večjo heterogenost varnostno kritičnih komponent svojega Sistema, tako da ranljivost v CISCO opremi (teh je bilo v preteklosti precej) ne povzroči kompromitacije celotnega Sistema oz. omogoči zaznavo večjega nabora napadov. Tako uporaba enakovredne ampak drugačne opreme poveča stopnjo varnosti Sistema in hkrati tudi omogoči konkurenco.

Glede strežniškega sistema prosimo, da naročnik specificira kriterije za ugotavljanje enakovrednosti zahtevanega Intel procesorja z novjšimi verzijami in procesorji konkurenta AMD.

Odgovor:

Izvedba usposabljanja za 2 skrbnika ni v povezavi s tehnično specifikacijo za varnostne pregrade, zato ne drži trditev, da je izrecno zahtevana CISCO oprema. Ponudniki morajo ponuditi najmanj zahtevano kvaliteto opreme na podlagi tehnične specifikacije.

Glede strežniškega sistema oz. specificiranja kriterijev za ugotavljanje enakovrednosti Intel procesorja, naročnik pojasnjuje, da so vsi kriteriji že navedeni v tehnični specifikaciji, kjer so

podane minimalne zahtevane karakteristike, ki jih mora imeti ponujena oprema.

2. VPRAŠANJE

Datum prejema: 1. 8. 2022 09:06

Spoštovani,

glede na zahtevo v razpisni dokumentaciji je rok dobave opreme in izvedbe storitev (za sklop 2) 90 dni od dneva začetka veljavnosti pogodbe. Industrija polprevodnikov ima še vedno zelo omejene proizvodne zmogljivosti. Poleg pandemije COVID-19 ima tudi nova geopolitična situacija enormen vpliv na industrijo polprevodnikov, ki posredno vpliva na ekstremno dolge dobavne roke, pri tem pa ponudnik na različna podaljšanja ne more vplivati. Zaradi resnosti situacije s težavami pri zagotavljanju pogodbenih dobavnih rokov vas prosimo, da se zahtevan rok dobave opreme podaljša na 120 dni.

Zahvaljujemo se vam za vaše razumevanje in pomoč.

Lep pozdrav

Odgovor:

Naročnik je preučil vprašanje ter za sklop 2 spreminja rok dobave opreme in izvedbe storitev, tako da je za sklop 2 rok dobave opreme in izvedbe storitev 120 dni od dneva začetka veljavnosti pogodbe.

Posledično se spremeni tretji odstavek 5. člena osnutka pogodbe tako, da se po novem glasi: *»Rok dobave opreme in izvedbe storitev je 120 dni od dneva začetka veljavnosti pogodbe. /Velja za sklop 2/«,* in se črta četrti odstavek 5. člena osnutka pogodbe.

Sprememba bo razvidna (obarvano rdeče) v dokumentu »5 Osnutek pogodbe-sprememba«, ki bo objavljen z obrazcem EU 14 – SL – popravek.

Navedena sprememba se smiselno upošteva tudi v točki 3.3 (Rok dobave opreme in izvedbe storitev) dokumenta »1_Navodilo za izdelavo ponudbe«, in sicer se spremeni tretji odstavek točke 3.3 (Rok dobave opreme in izvedbe storitev) dokumenta »1_Navodilo za izdelavo ponudbe« tako, da se po novem glasi: *»Rok dobave opreme in izvedbe storitev za sklop 2 je 120 dni od dneva začetka veljavnosti pogodbe.«,* in se črta četrti odstavek točke 3.3.

Naročnik bo spremembo razpisne dokumentacije objavil na Portalu javnih naročil tudi z obrazcem EU 14 – SL – popravek.

3. VPRAŠANJE

Datum prejema: 1. 8. 2022 09:14

Pozdravljeni,

vezano na usposabljanje skrbnikov v 2. sklopu vas obveščamo, da vseh navedenih Cisco usposabljanj ni več na voljo, saj jih je proizvajalec umaknil s programa usposabljanj. Lahko ponudimo nadomestna usposabljanja, ki ponujajo podobno vsebino kot predvidena usposabljanja?

Hvala in lep pozdrav

Odgovor:

Kot je navedeno v tehnični specifikaciji za sklop 2, mora usposabljanje oz. izobraževanje vključevati navedeno vsebino, vendar je lahko izvedeno pod drugačnim imenom. Ponudnik lahko ponudi nadomestna usposabljanja skrbnikov, vendar morajo biti po vsebini in kakovosti oblikovana in izvedena tako, da se bo z njimi doseglo usposobljenost kot pri navedenih usposabljanjih, opredeljenih v tehnični specifikaciji.

4. VPRAŠANJE

Datum prejema: 1. 8.2022 11:27

Pozdravljeni,

Opozarjamo, da so zahteve razpisa zopet nekonsistentne oz. nesmiselne. Namreč v skladu z (3) odstavkom 64. člena Uredbe (*) je potrebno v postopku varnostnega vrednotenja sistemov poslati ali dati na vpogled tudi drugo dokumentacijo, ki jo potrebuje (npr. Poročilo o izvedenih meritvah zaščite prostorov pred neželenim elektromagnetnim sevanjem. Kot je naročniku sedaj že dobro znano, to pomeni, da morajo bodisi (a) vse naprave biti zaščitene pred neželenim elektromagnetnim sevanjem bodisi (b) morajo takšno zaščito zagotavljati sami prostori.

Ker se zaščita pred neželenim elektromagnetnim sevanjem ne zahteva za server in ostalo opremo lahko sklepamo, da bodo prostori primerno zaščiteni ali pa da je zahteva TEMPEST SDIP27 Level A za kripto naprave neracionalna in nesmiselna.

Prosimo za popravek zahtev tako, da bo bodisi (a) za vse elektronske naprave/elemente zahtevana zakonsko primerna (SDIP27 Level A) zaščita bodisi (b) odstranitev SDIP 27 Level A zgolj za kripto naprave (saj to pomeni, da bo zakonitost namestitve dosežena tako, da bodo naprave nameščene v ustrezno zaščitene prostori).

Glede na to, da "Ponudnik izvede namestitve, integracijo, preizkus in vključitev sistema v operativno delovanje",

(1) shemo postavitve in vmesnikov, kjer so jasno označene vse povezave in definirane meje varnostnih območij in njihove stopnje zaščite pred neželenim elektromagnetnim sevanjem (to je potrebno za pravilno oceno količine dela in s tem oceno stroškov za pripravo ponudbe), in (2) spremembo specifikacij, da bo ponudnik lahko izvedel pravilno postavitve tudi v skladno z ZTP in Uredbo, kar pa ni mogoče zagotoviti brez ustrezne zaščite pred neželenim elektromagnetnim sevanjem (in odpravo nekonsistenčnosti v specifikaciji).

Uredba (*) Uredba o varovanju tajnih podatkov in povezani zakonski, podzakonski in drugi akti.

Odgovor:

Informacijski sistem policije je kompleksen in nameščen v vrsto različnih prostorov. Nekateri izmed njih so upravna, drugi varnostna območja.

Informacijska oprema za obravnavo tajnih podatkov je lahko TEMPEST, lahko pa tudi ne, saj je v primeru zadostne fizične razdalje lahko oprema standardna. Glede na navedeno, ni pravilna vaša trditev, da »pravilne postavitve tudi skladno z ZTP in Uredbo, brez spremembe specifikacij ni mogoče zagotoviti brez ustrezne zaščite pred neželenim elektromagnetnim sevanjem«.

Naročnik je v razpisni dokumentaciji v dokumentu Opis predmeta javnega naročila in zahteve naročnika objavil jasno opredeljen in označen shematski prikaz povezav informacijskih sistemov Policije in UPPD.

Z razkrivanjem podrobnega shematskega prikaza postavitve vseh elementov sistema, bi se lahko ogrozila varnost delovanja obstoječih informacijsko-telekomunikacijskih sistemov Policije, pri implementacijah novih varnostno-sistemskih rešitev.

5. VPRAŠANJE

Datum prejema: 1. 8.2022 11:31

V skladu s Prilogo 8 "Postopki za zaščito pred neželenim elektromagnetnim sevanjem v sistemih" Uredbe (*), razdelek je kriptografska oprema (stopnje ZAUPNO ali višje) eksplicitno izvzeta iz zahteve po potrdilu za zaščito pred neželenim elektromagnetnim sevanjem in pripadajoči nalepki.

Prosimo naročnika da bodisi:

a) potrdi, da je zaščita pred neželenim elektromagnetnim sevanjem del postopka o ugotavljanju ustreznosti kriptografske rešitve in je zahteva iz razpisne dokumentacije po SDIP 27 Level A tako izpolnjena v že teku postopka kriptografskega vrednotenja pri nacionalnem organu; bodisi

b) spremeni razpisne zahteve tako da zagotovi skladnost razpisnih zahtev v delu glede SDIP 27 Level A z Uredbo, njenimi prilogami in povezanimi zakonskimi in drugimi akti.

Uredba (*) Uredba o varovanju tajnih podatkov in povezani zakonski, podzakonski in drugi akti.

Odgovor:

Naročnik pojasnjuje, da prvi odstavek 70. člena Uredbe o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 50/22) določa: »Vse sestavine sistemov, v okviru katerih se obravnavajo tajni podatki stopnje tajnosti ZAUPNO ali višje, morajo biti zaščitene proti neželenemu elektromagnetnemu sevanju. Skrbnik sistema hrani potrdila, s katerimi dokazuje ustreznost zaščite sestavin sistema proti neželenemu elektromagnetnemu sevanju.«

Navedba, na katero se sklicujete, zajema zgolj označevanje opreme.

6. VPRAŠANJE

Datum prejema: 1. 8.2022 11:45

Ali mora ponudnik kriptografskih naprav (sklopa 2) zagotoviti, da bodo naprave ustrezale zakonskim in povezanim zahtevam o ustreznosti kriptografske rešitve skozi celotno obdobje garancije, ali morebiti še kakšno daljše časovno obdobje ?

Kakšne so posledice za izbranega ponudnika, če kriptografska rešitev izgubi potrdilo o varnostni ustreznosti kriptografske rešitve v obdobju npr. trajanja garancije (ali drugega roka, kot ga postavi naročnik) ? Pri tem opozarjamo, da je naročnik sodeloval pri varnostnem vrednotenju (trenutno potrjenih) kriptografskih rešitev za zahtevano stopnjo tajnosti TAJNO (npr. preko sodelovanja v KIV - Komisiji za informacijsko varnost) in da se tako dobro zaveda neskladnosti nekaterih po stari uredbi potrjenih rešitev z novo Uredbo (*) in tako lahko in mora pričakovati, da bodo te rešitve v roku manj kot 1 leta izgubile zahtevano varnostno dovoljenje (saj mora nacionalni varnostni organ v skladu z (4) odstavkom 71. člena uredbe ustreznost kriptografskih rešitev preverjati vsako leto).

Dodatno opozarjamo, da so neskladja lahko take vrste, da jih ni možno odpraviti v razumnem roku (in da je lahko potreben večletni razvoj praktično od začetka).

Odgovor:

Glede vprašanja in morebitne nastale težave pri uporabi kriptografskih rešitev za višje stopnje tajnosti zaradi izvajanja 71. člena Uredbe o varovanju tajnih podatkov, pojasnjujemo, da ni namen določbe, da bi se kak sistem zaradi tega moral ustaviti.

Namen četrtega odstavka 71. člena uredbe je, da Urad RS za varovanje tajnih podatkov obdobjno preverja varnostno ustreznost odobrenih kriptografskih rešitev.

Morebitno varnostno odstopanje se rešuje na nivoju urada, predlagatelja in proizvajalca, da se izdajo in potrdijo morebitni popravki.

V tem četrtem odstavku 71. člena uredbe gre za spremljanje življenjskega obdobja kriptografske rešitve.

79. člen Uredbe o varovanju tajnih podatkov opredeljuje splošne varnostne zahteve kriptografskih rešitev, katerim mora proizvajalec slediti:

»(1) Proizvajalec kriptografske rešitve mora skrbeti za varnost dobavne verige tako, da se zmanjša verjetnost kompromitacije varnostno pomembnih strojnih in programskih komponent.

(2) Proizvajalec kriptografske rešitve mora skrbeti za varnost razvojnega okolja tako, da sprejme tehnološke in procesne ukrepe za preprečevanje, odkrivanje in odzivanje na incidente. O zaznanih incidentih proizvajalec nemudoma poroča nacionalnemu varnostnemu organu.

(3) Proizvajalec kriptografske rešitve mora spremljati strokovna dognanja o morebitnih ranljivostih uporabljenih algoritmov in njihovega izvajanja. To vključuje tako kriptografske kot preostale strojne in programske komponente. O morebitnih ranljivostih nemudoma poroča nacionalnemu varnostnemu organu.

7. VPRAŠANJE

Datum prejema: 1. 8.2022 1. 8. 2022 13:14

Vprašanje se nanaša na sklop 2. Vljudno naprošamo, da naročnik natančno specificira obseg storitev, licenc, število kosov materiala za namestitvev in podobno, kot je zapisano v dokumentaciji:

- Kaj točno obsega nadgradnja sistema elektronske pošte - policija? Prosimo za specifikacije in dokumentacijo, API, klici in ostalo potrebno (kaj že obstaja in kaj naročnik dejansko želi) za izvedbo implementacije.

- Vsa potrebna strojna in programska oprema za delovanje vseh implementiranih funkcij. Katera strojna in katera programska oprema katerih implementiranih funkcij? Tudi tukaj prosimo za natančno specifikacijo in kaj konkretno je obseg te postavke?

- Vzpostavitev sistema na naročnikovi lokaciji. Tudi tukaj prosimo za natančen opis, kaj je naročnik imel v mislih s sistemom? Prosimo za opis sistema in shemo sistema.

- Ponudnik izvede namestitvev, integracijo, preizkus in vključitev sistema v operativno delovanje. Namestitvev točno česa in kam, kdo to dobavi? V opremi sklopa 2 je naveden samo 1 server, kje so končne postaje, kaj so odjemalci/računalniki in podobno, katera je druga povezana oprema... prosimo za natančno specifikacijo vseh komponent sistema: od strojnih do programskih - kaj že obstaja ob tem, kar naročnik kupuje? Prosim specificirajte aktivnosti v tej nalogi, pričakovane v sklopu 2.

- Vse potrebne licence. Prosimo naštejete katere so le-te in katere funkcionalnosti zahtevate?

- Kateri drugi procesorji v serverju zraven Intel Xeon-Gold 6248 so dovoljeni? Ali so dovoljeni primerljivi in/ali boljši, Intel in/ali AMD procesorji? Prosimo specificirajte lastnosti, ki jih potrebujete (npr. št. jeder, št. jeder x frekvenca,). Konkretni navedeni procesor je bil izdan skoraj 3 leta nazaj in zahteva po specifičnem modelu tako starega procesorja povzroča nepotrebne težave z dobavljivostjo in manjše performance, kot jih je moč doseči z novejšimi procesorji. Zraven tega je procesor manj energijsko učinkovit, kot novejši.

Naročnikovega sistema namreč ne poznamo. Zgoraj navedene informacije so nujno potrebne

zato, da lahko - kot ponudnik, v odprtem postopku - sploh definiramo ponujeno ceno. Slednje je pogoj sine qua non - da se (sploh lahko) izvede postopek, kot ga je naročnik izbral in po merilih, katera je naročnik v tem postopku - z razpisno dokumentacijo - določil.

Odgovor:

V tehničnih specifikacijah za 2. sklop so podane tehnične specifikacije za opremo in izvedbo storitev. V ponudbenem predračunu pa sta podani količina in enota mere.

V tehničnih specifikacijah nadgradnje sistema elektronske pošte so podane vse minimalne zahtevane karakteristike opreme.

S predmetnim javnim naročilom naročnik kupuje opremo (strojno in programsko opremo za elektronsko izmenjavo podatkov med policijo in UPPD) ter storitve postavitve opreme in izvedbe usposabljanja, in ne sistema.

8. VPRAŠANJE

Datum prejema: 1. 8.2022 1. 8. 2022 13:18

Vprašanja se nanašajo na sklop 2. Obseg sklopa vključuje naprave, material, konfiguracijo, podporo, usposabljanje, garancijo in ostale storitve. Prosimo vas, da zaradi ocene stroškov naročnik zagotovi shemo sistema, z vrisanimi vsemi napravami v sistemu, vključno z mejami:

- Kaj predstavlja rdečo stran
- Kaj predstavlja črno stran
- Kje se nahaja varnostno območje (katere naprave so v varnostnem območju, katere zunaj le-tega)
- Katere naprave se nahajajo v TEMPEST SDIP-27 Level A strežniških omarah?
- Katere naprave, ki bodo vključene v sistem (ne samo predmet tega razpisa, ampak vse), imajo TEMPEST SDIP-27 LEVEL A certifikat.

Natančnejša specifikacija in shema vseh naprav v sistemu je namreč potrebna zato, da lahko - kot ponudnik, v odprtem postopku - sploh lahko definiramo ponujeno ceno. Slednje je pogoj sine qua non - da se (sploh lahko) izvede postopek, kot ga je naročnik izbral in po merilih, katera je naročnik v tem postopku - z razpisno dokumentacijo - določil. Vkolikor bi bili ti podatki (ki so potrebni za formiranje ponudb) tajni izjavljamo, da razpolagamo z vsemi ustreznimi dovoljenji za vpogled vanje.

Odgovor:

V razpisni dokumentaciji je v dokumentu Opis predmeta javnega naročila in zahteve naročnika jasno opredeljen in označen shematski prikaz povezav informacijskih sistemov Policije in UPPD.

Razlaga okrajšav v shemi:

ITSP - Informacijsko telekomunikacijski sistem policije

ENU - Europol vstopna točka Policija

UPPD - Urad za preprečevanje pranja denarja

Informacijski sistem policije je kompleksen in nameščen v vrsto različnih prostorov. Nekateri izmed njih so upravna, drugi varnostna območja. Informacijska oprema za obravnavo tajnih podatkov je lahko TEMPEST lahko pa tudi ne, saj je v primeru zadostne fizične razdalje lahko oprema standardna.

Vpeljevanje novih metod in tehnik dela pri uvajanju sodobnih informacijsko-telekomunikacijske varnostnih rešitev, ki se morajo prilagajati novim pojavnim oblikam tehnološkega razvoja ter varnostnih dogajanj, vsebuje informacije o tehničnem izvajanju policijskih nalog. Policija ne more razkrivati podrobnih tehničnih podatkov postavitve in umestitve sistema ter podrobnega

shematskega prikaza postavitve sistema v lastni infrastrukturi saj bi lahko s tem ogrozila varnost delovanja njenih obstoječih informacijsko-telekomunikacijskih sistemov.

Dodatna pojasnila v zvezi s pripravo ponudbe in sprememba razpisne dokumentacije so sestavni del dokumentacije v zvezi z oddajo predmetnega javnega naročila.

Lep pozdrav,

Miran Robljek
namestnik generalnega direktorja
Direktorata za logistiko in nabavo

Poslati:

- naslovniku – prek portala javnih naročil